

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่านำนามสัตว์เพิ่มเติม

พระพุทธศักราช ๒๔๖๔

เจ้าพระยาธรรมาธิบดี เสนาบดีกระทรวงวัง รับพระบรม
พรโองการในพระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙
พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า สัตว์ที่มีค่า
แห่งเป็นนางก้านัลหรือพนักงานซึ่งได้รับ ราชการ ฉลอง พระเดช
พระคุณ ใกล้ชิดพระองค์นั้น สมควรที่จะกำหนดค่านำนามเพื่อเป็น
เครื่องหมายชั้นบรรดาศักดิ์หรือความดีความชอบ ให้ผิด กับ สามัญ
สัตว์ประการ ๑ อีกประการ ๑ พระราชกฤษฎีกาเดิมที่ได้ประกาศ
ลงวันที่ ๑๒ กรกฎาคม พระพุทธศักราช ๒๔๖๐ นั้น บัดนี้ความได้
ทราบฝ่าละอองธุลีพระบาทว่า ยังมีผู้เข้าใจผิดใจค่านำนามไม่ต้อง
ตามพระราชกฤษฎีกาอันเป็นพระราชนิมมอยู่บ้าง เพื่อเป็นหลักฐาน
ในราชการต่อไป จึงโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชกฤษฎีกาเพิ่ม
เติมและบรรยายข้อความให้เป็นที่เข้าใจชัดเจน ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ สัตว์ที่เป็นนางก้านัลหรือพนักงาน ถ้ามีบรรดาศักดิ์
ตั้งแต่พระยาขึ้นไปอย่าง ๑ หรือมีความดีความชอบดีพระราช
ทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้าอย่าง ๑ ให้ใช้ค่านำ
นางก้านัลหรือพนักงานนั้น ๆ ว่า “คุณ” ตลอดเวลาที่รับราชการ

ฉลองพระเดชพระคุณ หรือดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกเครื่องราช
อิสริยาภรณ์อยู่นั้น

ข้อ ๒ สัตว์ที่บิดามีบรรดาศักดิ์ตั้งความข้อ ๑ นั้น ถ้าได้ทรง
พระมหากรุณาโปรดเกล้าฯ ให้มีตำแหน่งเป็นนางกำนัลหรือพนักงาน
งานเป็นพิเศษแล้ว ก็ให้ใช้คำนำนามว่า “คุณ” ประดุจเดียวกัน
ตลอดเวลาที่ทรงพระมหากรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งพิเศษ
อยู่นั้น

ข้อ ๓ ตามความในข้อต่าง ๆ แห่งพระราชกฤษฎีกาเดิม นั้น
ให้พึงเป็นที่เข้าใจในพระราชนิยม ดังจะได้บรรยายต่อไปนี้

(ก) ตามความในข้อ ๑ (ค) นั้น จะใช้คำว่า “นาง” เป็น
คำนำราชทินนามของสามีได้แต่เฉพาะเอกภรรยา ส่วนภรรยาอื่น
นั้นให้ใช้คำว่า “นาง” นำนามสกุลของสามี

(ข) ตามความในข้อ ๕ ซึ่งมีว่า นอกจากเอกภรรยาให้ใช้คำ
ว่า “นาง” เป็นคำนำนั้น คือนำนามสกุลของสามีเช่นเดียวกัน

ข้อ ๔ นอกจากข้อความที่ได้กำหนดเพิ่มเติม หรือบรรยายมา
แล้วนี้ ให้คงปฏิบัติไปตามพระราชกฤษฎีกาเดิมจงทุกประการ

ประกาศมาณวันที่ ๑๔ กันยายน พระพุทธศักราช ๒๔๖๔ เป็น
ปีที่ ๑๒ ในรัชกาลรัชชเดชมานี้